

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาในบทที่ 2 บทที่ 3 และบทที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาความเป็นมาของรถยนต์และหลักการนำรถยนต์มาเป็นประกันนี้รวมถึงกฎหมายเกี่ยวกับการจําของทรัพย์สินเป็นประกันนี้ โดยพิจารณาตามหลักกฎหมายของประเทศไทย และกฎหมายของต่างประเทศ สำหรับรถยนต์ในประเทศไทยนั้นแม้ว่าจะมีการตรากฎหมายมาใช้บังคับเกี่ยวกับรถยนต์ตั้งแต่ พ.ศ.2452 คือ พระราชบัญญัติรถยนต์ ร.ศ.128 และได้มีการแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับพระราชบัญญัติรถยนต์เรื่อยมาจำนวนหลายฉบับเพื่อให้ทันสมัยกับวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีของรถยนต์ที่ค่ายผู้ผลิตรถยนต์ได้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆของรถยนต์มาอย่างต่อเนื่องรวมถึงการปรับปรุงในเรื่องค่าธรรมเนียม ค่าภาษีประจำปี รวมถึงการออกใบอนุญาตในการขับขี่รถให้แก่ประชาชน กระทั่งถึงกฎหมายฉบับที่มีการใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 แต่ก็ยังเป็นเพียงกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ที่ตราขึ้นเพื่อใช้บังคับในการควบคุมเกี่ยวกับรถยนต์ในการจัดเก็บภาษีประจำปีและเพื่อการให้ผู้ที่ต้องการใช้รถได้สามารถใช้ขับขี่ภายในประเทศได้ตามกฎหมายเท่านั้น

จากการวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการจําของรถยนต์ พอจะกล่าวได้โดยสรุปและมีข้อเสนอแนะบางประการ ซึ่งอาจช่วยให้การจําของรถยนต์เป็นประกันนี้สามารถมีการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมได้ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ปัญหาเกี่ยวกับสถานะของทะเบียนรถยนต์ในทางกฎหมายที่เป็นเอกสารที่ออกโดยกรมการขนส่งเพื่อบันทึกการจดทะเบียนเกี่ยวกับรถยนต์ และเพื่อประโยชน์ในทางการจัดเก็บค่าภาษีประจำปีรถยนต์ที่จดทะเบียนแล้ว ซึ่งการที่มีชื่อปรากฏเป็นเจ้าของผู้ถือกรรมสิทธิ์ในใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ไม่ใช่หลักฐานยืนยันได้ถึงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แท้จริงในรถยนต์ได้เพราะไม่ใช่เอกสารซึ่งเป็นหลักฐานแห่งการแสดงกรรมสิทธิ์รถยนต์ตามกฎหมาย นอกจากบุคคลที่มีชื่อปรากฏอยู่ในใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ว่าเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รถคันที่จดทะเบียนนั้นแล้ว เจ้าของรถยังรวมถึงผู้มีรถไว้ในความครอบครองอีกด้วย ซึ่งผู้ครอบครองและเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แท้จริงอาจไม่มีชื่อปรากฏอยู่ในใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ว่าเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ก็ได้ แม้จะมีกฎหมายกำหนดให้สันนิษฐานว่าผู้มีชื่อนั้นในใบคู่มือจดทะเบียนรถเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ แต่ก็ไม่ใช่เป็นที่ยุติแต่อย่างใด โดยเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์แท้จริงก็สามารถ

พิสูจน์ได้ตามความจริงจากหลักฐานของการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์รถยนต์ ในปัจจุบันการตรวจสอบกรรมสิทธิ์ของเจ้าของรถยนต์จึงไม่สามารถตรวจสอบได้จากใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ได้เพียงอย่างเดียว และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในมาตรา 705 กำหนดให้ผู้เป็นเจ้าของในขณะจำนองเท่านั้นที่มีสิทธิจำนองได้ มิฉะนั้นการจำนองจะไม่มีผลบังคับตามกฎหมาย ซึ่งการจำนองรถยนต์ก็จะต้องใช้หลักเกณฑ์เป็นอย่างเดียวกันกับการจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวด้วย ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าสำหรับรถยนต์นั้นแม้จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นทรัพย์สินประเภทที่สามารถจำนองเป็นประกันหนี้ได้ แต่ปัญหาในเรื่องความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์มีความไม่ชัดเจนตามกฎหมายและหลักฐานในการแสดงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเอกสารแสดงสิทธิในรถยนต์ตามกฎหมายว่าต้องถือเอาเอกสารฉบับใดเป็นหลักฐาน เพราะตราบิตที่ยังไม่มีเอกสารสิทธิเกี่ยวกับรถยนต์ตามกฎหมายก็จะทำให้การจำนองยังมีขึ้นไม่ได้ และกรณีที่จะต้องมีการกำหนดเอกสารสิทธิเกี่ยวกับรถยนต์ขึ้นจะถือว่าเป็นหน้าที่ของกรมขนส่งทางบกในการรับผิดชอบได้หรือไม่ เพราะตามพระราชบัญญัติรถยนต์ไม่ได้ให้อำนาจไว้ แม้มาตรา 17/1 จะกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงได้แต่ก็ในเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในการจำนองและวิธีการเท่านั้นซึ่งไม่ได้ให้อำนาจในการออกเอกสารสิทธิเกี่ยวกับรถยนต์แต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องเอกสารสิทธิของรถยนต์ไว้ให้ชัดเจน สำหรับการจดทะเบียนรถยนต์ของสหรัฐอเมริกา มีกรมยานยนต์ (Department of Motor Vehicle) หรือ DMV ของในแต่ละมลรัฐเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น การจดทะเบียนรถยนต์ในมลรัฐ New York โดยกฎหมายที่ใช้ของมลรัฐ New York จะต้องยื่นขอจดทะเบียนรถยนต์ที่สำนักงานกรมการยานยนต์ของมลรัฐ New York โดยผู้ยื่นขอจดทะเบียนต้องยื่นหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความเป็นเจ้าของรถยนต์ซึ่งหมายถึงหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์ (Title หรือ Certificate of Title) เห็นได้ว่า ในสหรัฐอเมริกา นอกจากจะมีการจดทะเบียนรถยนต์แล้วยังมีการออกหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์รถยนต์ให้แก่เจ้าของรถยนต์ ซึ่งการออกหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์นั้นเป็นการรับรองซึ่งกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ของเจ้าของรถยนต์นั่นเอง

ประการที่สอง ปัญหากรณีเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์ตามสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งถือว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์เพราะมีชื่อปรากฏอยู่ในใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 15) พ.ศ.2551 มาตรา 17/1 วรรคสอง ทำให้ผู้ให้เช่าซื้อในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์ตามข้อสันนิษฐานดังกล่าวสามารถที่จะนำรถยนต์ตามสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวไปทำการจำนองเป็นประกันหนี้ได้ ซึ่งหากภายหลังผู้เช่าซื้อได้ชำระหนี้ค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้วแต่รถยนต์ตามสัญญาเช่าซื้อยังคงติดภาระจำนองอยู่ ย่อมอาจจะเกิดปัญหาว่าผู้เช่า

ซื้อจะสามารถบังคับให้ผู้ให้เข้าซื้อทำการโอนกรรมสิทธิ์ตามสัญญาเข้าซื้อให้แก่ผู้เข้าซื้อโดยตลอดภาระจำนองอย่างไร เนื่องจากรถยนต์คันดังกล่าวติดภาระจำนองเป็นประกันหนี้เจ้าหนี้รายอื่นหรืออาจอยู่ในระหว่างการถูกฟ้องร้องบังคับจำนอง เห็นได้ว่าตามหลักกฎหมายเข้าซื้อไม่มีกฎหมายกำหนดถึงสิทธิของผู้ให้เข้าว่าจะสามารถนำรถยนต์ตามสัญญาเข้าซื้อไปเป็นหลักประกันหนี้ได้หรือไม่ รวมถึงหลักกฎหมายในเรื่องจำนองก็ไม่ได้กล่าวถึงสิทธิของเจ้าของกรรมสิทธิ์อย่างเช่นผู้ให้เข้าซื้อไว้ว่าจะสามารถจำนองได้ในแบบวิธีการอย่างไร

ประการที่สาม สำหรับหมายเลขทะเบียนรถที่กรมการขนส่งทางบกเป็นผู้กำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายในการออกให้แก่เจ้าของรถที่ยื่นขอจดทะเบียนรถยนต์ตามกฎหมายเลขทะเบียนรถยนต์บางหมายเลข บางหมวด จะมีราคา มีมูลค่าค่อนข้างสูง ซึ่งส่วนหนึ่งกรมการขนส่งทางบก ได้จัดเลขบางกลุ่มออกมาทำการประมูลตามกฎหมายกระทรวงและประกาศกรมการขนส่งทางบก โดยกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน จะทำการออกหนังสือแสดงสิทธิและการใช้สิทธิในหมายเลขทะเบียนที่ได้จากการประมูลให้แก่ผู้ชนะประมูล ซึ่งสิทธิดังกล่าวสามารถจำหน่ายโอนต่อไปได้โดยเป็นการอาศัยอำนาจพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาตรา 10/1 ถึงมาตรา 10/3 แต่สิทธิดังกล่าวไม่ใช่สิทธิประเภทที่กฎหมายกำหนดให้นำไปจำนองเป็นประกันหนี้ได้ตามกฎหมายแต่อย่างใด ซึ่งการจำนองรถยนต์จึงไม่ได้หมายความว่ารวมถึงหมายเลขทะเบียนรถยนต์นั้น เจ้าหนี้ผู้รับจำนองจึงไม่ได้สิทธิในการบังคับจำนองถึงเลขทะเบียนเหล่านั้นด้วย แต่ในปัจจุบัน เอกสารที่กำกับเกี่ยวกับรถยนต์นั้นมีเพียงใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์อย่างเดียวซึ่งจะบันทึกหมายเลขทะเบียนรถยนต์และรายการต่างๆ เอาไว้โดยไม่ได้แยกส่วนออกจากกัน ดังนั้นเมื่อหากต้องมีการบังคับจำนองเจ้าหนี้ก็จะถือเอาใบคู่มือจดทะเบียนเป็นหลักฐานในการบังคับจำนองเพื่อขายทอดตลาดตามกฎหมายทำให้ผู้จำนองไม่สามารถแยกเอาเลขทะเบียนที่มีมูลค่านั้นออกมาจากการถูกบังคับจำนองได้ จึงต้องถูกบังคับคดีขายทอดตลาดไปพร้อมกันกับการขายทอดตลาดรถยนต์นั้น ทั้งนี้หากการจำนองรถยนต์สามารถจดทะเบียนการจำนองในเอกสารประเภทที่แสดงกรรมสิทธิ์ต่างหากจากใบคู่มือจดทะเบียน เมื่อต้องมีการบังคับจำนองเจ้าหนี้ผู้รับจำนองก็สามารถบังคับจำนองได้โดยใช้หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์รถยนต์ประกอบในการบังคับทรัพย์จำนองเพื่อขายทอดตลาดแยกเป็นคนละส่วนกันกับเลขทะเบียนรถยนต์ได้ทำให้สิทธิในการใช้หมายเลขทะเบียนของผู้จำนองยังคงมีอยู่ต่อไป

ประการที่สี่ ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการบังคับจำนองรถยนต์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เจ้าหนี้ผู้รับจำนองมีสิทธิในการบังคับทรัพย์ที่จำนองนั้นโดยวิธีการฟ้องร้องบังคับเพื่อให้ทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดหรือใช้วิธีการฟ้องบังคับเอาทรัพย์จำนองหลุดเป็นสิทธิ

ซึ่งการฟ้องบังคับจำนองนั้น เจ้าหนี้จะต้องมีการส่งหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังผู้จำนอง หากเป็นลูกหนี้ซึ่งนำทรัพย์สินมาจำนองเป็นประกันนี้เอง เจ้าหนี้ต้องส่งหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 60 วันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ในส่วนผู้จำนองซึ่งเป็นบุคคลที่สามนำทรัพย์สินของตนเองมาจำนองเป็นประกันนี้ต่อเจ้าหนี้ หากเจ้าหนี้จะบังคับจำนองกับทรัพย์สินของบุคคลที่สามดังกล่าว เจ้าหนี้ผู้รับจำนองต้องส่งหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวให้ผู้จำนองทราบภายใน 15 วันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ในมาตรา 728 ส่วนการฟ้องบังคับจำนองหลุดนั้น เจ้าหนี้ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดแทนการขายทอดตลาดได้ ภายในบังคับแห่งเงื่อนไขที่ประกอบด้วย ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึง 5 ปี และผู้รับจำนองแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าจำนวนเงินอันค้างชำระ และไม่มีการจำนองรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 729 และตาม มาตรา 729/1 ให้สิทธิกับผู้จำนองในการเสนอให้เจ้าหนี้ผู้รับจำนองสามารถนำทรัพย์สินซึ่งจำนองเป็นประกันนั้นนั้นออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ที่เป็นประกันนั้นได้ โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับจำนอง ซึ่งตามกฎหมายกำหนด ขั้นตอนการบังคับจำนองตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ดังกล่าวมีขั้นตอนในการบังคับทรัพย์สินจำนองเป็นระยะเวลาอันยาวนานและเป็นขั้นตอนที่ถูกกำหนดโดยบทบัญญัติของกฎหมายที่เจ้าหนี้จะต้องปฏิบัติตาม ซึ่งการบังคับจำนองดังกล่าวหากนำมาใช้กับการบังคับจำนองรถยนต์ที่เป็นทรัพย์สินที่เคลื่อนที่ได้เป็นการยากแก่การติดตามประกอบกับมีมูลค่าเสื่อมลงตามระยะเวลาและสภาพการใช้ งานของรถยนต์จะทำให้เจ้าหนี้ได้รับความเสียหายอันเกิดจากความเสื่อมของราคารถยนต์และยากแก่การติดตามรถยนต์เพื่อทำการบังคับจำนอง สำหรับการบังคับหลักประกันตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้หรือไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญาในหลักประกันซึ่งตาม UCC Article 9 กำหนดให้เจ้าหนี้ผู้รับหลักประกันสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่เจ้าหนี้ได้ ด้วยการบังคับหลักประกันได้ทันที ซึ่งวิธีการดังกล่าวเจ้าหนี้มีสิทธิที่จะเข้าครอบครองหรือควบคุมทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการบอกกล่าวเมื่อปรากฏว่ามี การผิดนัดชำระหนี้ และอีกทั้งเจ้าหนี้ผู้รับหลักประกันยังสามารถใช้สิทธิบังคับหลักประกันด้วยการนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นออกขายหรือนำออกให้เช่าเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ได้อีกด้วย สำหรับในส่วนของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไม่ใช่ทรัพย์สินของลูกหนี้ แต่เป็นของบุคคลที่สาม เจ้าหนี้ จะทำการบังคับหลักประกันนั้นได้ก็ต่อเมื่อได้มีการส่งหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าให้แก่บุคคลที่สามนั้นทราบก่อน โดยวิธีการในการเข้าครอบครองหรือควบคุมทรัพย์สินซึ่งเป็นหลักประกันจะต้องไม่

เป็นการรบกวนความเป็นปกติสุขของผู้ให้หลักประกันหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันนั้น แต่ในกรณีเจ้าหนี้ไม่สามารถเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นได้ โดยไม่รบกวนความเป็นปกติสุขของผู้ให้หลักประกันหรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน เจ้าหนี้ผู้รับหลักประกันสามารถใช้วิธีการในการดำเนินคดีทางศาล เพื่อให้ศาลทำการบังคับหลักประกันให้ ซึ่งกระบวนการในทางศาลโดยทั่วไปจะพิจารณาโดยรวดเร็ว ส่วนการบังคับหลักประกันของประเทศอังกฤษ เจ้าหนี้จะมีมาตรการต่างๆ ที่ตกลงกันไว้ในสัญญาที่ก่อให้เกิดหลักประกัน ซึ่งอำนาจในการขายหลักประกันในอังกฤษนั้นมีการยืดหยุ่นในการขายเพื่อช่วยเหลือเจ้าหนี้มีประกันภายใต้สัญญาหลักประกันที่เหมาะสม ข้อยืดหยุ่นนั้นรวมถึงการขายโดยเอกชนโดยไม่ผ่านศาล (Private Sale) เพราะทำให้มีการขายโดยเร็ว โดยปราศจากการชักช้าหรือค่าใช้จ่ายของศาลแต่ก็มีความเสี่ยงของเจ้าหนี้ในการป้องกันราคาซึ่งเจ้าหนี้จะต้องมีค่าใช้จ่ายของผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการควบคุมการขาย เจ้าหนี้ยังสามารถใช้สิทธิในการเข้าครอบครองทรัพย์สิน เพื่อที่จะเก็บรายได้ของกิจการและเมื่อหนี้นั้นได้ ถูกจ่าย ปกติแล้วเจ้าหนี้จะไม่ครอบครองทรัพย์สินที่เป็นประกันเองเพราะเจ้าหนี้จะต้องทำรายงานทรัพย์สินที่ได้รับและจะต้องรับผิดชอบในการดูแลทรัพย์สินของเจ้าหนี้และความเสียหายของทรัพย์สินซึ่งทำให้ทรัพย์สินนั้นมีมูลค่าลดลง นอกจากนี้จะต้องดูแลทรัพย์สินตามปกติวิญญูชน แต่เจ้าหนี้ก็มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการครอบครองแต่ถ้าครอบครองโดย Receiver ไม่ต้องรายงานเพราะเป็นตัวแทนของลูกหนี้เอง ดังนั้น การครอบครองโดยเจ้าหนี้เองจะใช้เมื่อเป็นการครอบครองเพื่อทำการขาย ซึ่งเป็นกระบวนการบังคับหลักประกันที่มีความรวดเร็วและหลากหลายวิธีถือว่าเป็นข้อดีประการหนึ่ง

ประการที่ห้า ปัญหาเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาตรา 17 ผู้โอนและผู้รับโอนต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายใน 15 วันนับแต่วันโอน แต่การจดทะเบียนดังกล่าวก็ไม่ใช่แบบของสัญญาซื้อขายรถยนต์แต่อย่างใด ซึ่งตามวัตถุประสงค์หลักในการจดทะเบียนรถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ดังกล่าวก็เพื่อการควบคุมและจัดระเบียบเกี่ยวกับประเภทของรถยนต์แต่ละประเภท เพื่อประโยชน์ในด้านการจัดเก็บภาษีประจำปี ดังนั้นทะเบียนรถยนต์หรือใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ตามหลักกฎหมายไทยจึงยังไม่มีสถานะเป็นเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือเป็นเอกสารสิทธิในทางกฎหมาย การซื้อขายรถยนต์หรือการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์จึงไม่ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ แต่เจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์ที่แท้จริงสามารถแสดงออกได้ด้วยการแสดงเจตนาและส่งมอบรถยนต์เท่านั้น ซึ่งเจ้าของผู้มียอำนาจในการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์นั้นต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงเท่านั้นจึงจะมีผลทำให้ผู้รับโอนได้ไปซึ่งกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ตามกฎหมาย หากการโอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์นั้นเป็นการโอนกรรมสิทธิ์ที่มี

ภาระการจ้างงานติดอยู่ด้วยอาจทำให้ผู้รับโอนไม่สามารถทราบได้ว่ารถยนต์คันดังกล่าวมีภาระการจ้างงานติดอยู่อีกทั้งอาจทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับจ้างงานไม่อาจทราบถึงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ที่แท้จริงในปัจจุบันได้หากจำเป็นต้องมีการบังคับจ้างงานตามหลักในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 735 เมื่อผู้รับจ้างงานจะบังคับจ้างงานเขาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างงานนั้นผู้รับจ้างงานต้องมีเจตนาบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วันก่อนจึงจะบังคับจ้างงานได้ ในทางกลับกันหากผู้รับโอนซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ที่แท้จริงมีความประสงค์จะใช้สิทธิในการไถ่ถอนจ้างงานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 736 ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างงานจะไถ่ถอนจ้างงานก็ได้ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับจ้างงานไม่สามารถทราบได้ว่าผู้แสดงเจตนาในการไถ่ถอนจ้างงานที่อ้างว่าเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์นั้นจะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แท้จริงที่เป็นผู้มีสิทธิที่ขอไถ่ถอนจ้างงานได้ตามกฎหมายหรือไม่ สำหรับการโอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ของสหรัฐอเมริกาในมลรัฐ New York ในการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์กรณีทั่วๆไปนั้นเจ้าของรถยนต์ต้องสร้างสิทธิอันมีหลักประกัน ณ เวลาส่งมอบรถยนต์ ทำการโอนและการประกันกรรมสิทธิ์ให้กับผู้รับโอน และภายใน 30 วันหลังจากโอน ผู้รับโอนต้องยื่นคำร้องขอมีหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์ฉบับใหม่ มิฉะนั้น การโอนจะไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถใช้บังคับบุคคลที่สามได้ สำหรับการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์จากผู้จัดจำหน่าย เมื่อผู้จัดจำหน่ายได้ซื้อรถยนต์มาจากเจ้าของแล้ว ผู้จัดจำหน่ายต้องจัดหาหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์จากเจ้าของภายใน 10 วันหลังจากการส่งมอบรถยนต์และผู้จัดจำหน่ายต้องทำการโอนและการประกันกรรมสิทธิ์ให้เสร็จโดยเร็ว ระบุชื่อ และที่อยู่ของผู้รับโอนและของผู้มีสิทธิยึดทรัพย์สินของลูกหนี้อื่นๆ ที่ครอบครองสิทธิที่มีหลักประกันที่ถูกสร้างหรือรักษาไว้ ณ เวลาที่ทำการขายต่อไว้ในหนังสือรับรองด้วย ส่วนการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์โดยผลของกฎหมาย เมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ไปยังบุคคลอื่นนอกจากการโอนโดยความสมัครใจ ผู้รับโอนจะต้องส่งมอบหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์ฉบับล่าสุดให้กับกรมการในทันที หรือรถยนต์ถูกขายตามข้อตกลงในสัญญาหลักประกัน ผู้รับโอนจะต้องส่งมอบหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์ฉบับล่าสุดให้แก่กรมการทันทีด้วยเช่นกันเพื่อที่กรมการจะได้ดำเนินการออกหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์ฉบับใหม่ จึงมีความแตกต่างกับการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ของประเทศไทย

ประการที่หก ปัญหาเกี่ยวกับประกันภัยรถยนต์ ในกรณีที่มีการจดทะเบียนจ้างงานรถยนต์โดยที่รถยนต์คันดังกล่าวมีการทำประกันภัยรถยนต์เอาไว้ ต่อมาปรากฏว่ารถยนต์คันดังกล่าวเกิดอุบัติเหตุจนไม่สามารถซ่อมแซมได้อีกต่อไป คงเหลือเพียงเศษเหล็กซากรถเท่านั้น ซึ่งตามกฎหมายประกันภัย หากผู้รับประกันภัยได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เอาประกันภัยครบถ้วนตามมูลค่าของทรัพย์สินที่เอาประกันภัยแล้ว ซากทรัพย์สินย่อมตกแก่ผู้รับประกันภัยตามข้อ

สัญญาประกันภัยที่ได้ตกลงกันไว้ ในกรณีดังกล่าวแม้ว่ารถยนต์จะอยู่ในสภาพของซากรถยนต์แล้วก็ตาม แต่ไม่ใช่เหตุที่ทำให้การจำนองต้องระงับสิ้นไป ดังนั้น เจ้าหนี้ผู้รับจำนองย่อมต้องใช้สิทธิในการบังคับจำนองเข้ากับรถยนต์ดังกล่าวตามกฎหมาย ซึ่งในขณะนี้ เมื่อรถยนต์นั้นได้ออกรวมสิทธิไปยังผู้รับประกันภัยตามสัญญาประกันภัยแล้ว หากไม่มีขั้นตอนที่ชัดเจนของการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ว่าต้องมีกระบวนการหรือวิธีการอย่างไร ย่อมทำให้เจ้าหนี้ผู้รับจำนองไม่ทราบถึงการโอนไปซึ่งกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ดังกล่าวได้ และอาจไม่ทราบถึงเหตุที่เกิดขึ้นกับหลักประกันซึ่งเป็นรถยนต์นั้นได้ อันเป็นการยากต่อการติดตามเพื่อบังคับหลักประกันตามกฎหมาย ในทางกลับกัน สิทธิของผู้รับประกันภัยรถยนต์คันที่เกิดเหตุดังกล่าวหากไม่มีเอกสารแสดงถึงสิทธิของเจ้าหนี้รายอื่น เช่น เจ้าหนี้จำนองรถยนต์ นั้น ผู้รับประกันภัยก็ย่อมที่จะไม่ทราบถึงสิทธิของผู้รับจำนองตามกฎหมาย ทำให้ผู้รับประกันภัยอาจมีการจำหน่ายโอนซากของรถยนต์ที่จำนองนั้นให้แก่บุคคลภายนอกไป ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาเมื่อผู้รับจำนองจะทำการฟ้องร้องบังคับจำนองตามกฎหมายได้ เช่น ผู้ซื้อซากรถยนต์นั้นโดยไม่ทราบถึงการจำนองที่ติดอยู่กับทรัพย์สินนั้น ดังนั้น หากมีการกำหนดหน้าที่ของลูกหนี้ให้แจ้งถึงการประกันภัยและการจำนองให้ผู้สัญญาแต่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็จะเกิดผลดีในการปฏิบัติตามสัญญาของผู้สัญญาได้

ประการที่เจ็ด ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของผู้เช่ารถยนต์ภายหลังจากการบังคับจำนองรถยนต์ สำหรับการจำนองทรัพย์สินที่มีเงื่อนไขที่มีอยู่ก่อนการจำนองย่อมมีผลให้การจำนองนั้นต้องจำนองภายใต้เงื่อนไขนั้นตามหลักประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 706 ส่วนกรณีรถยนต์นั้นนอกจากผู้เป็นเจ้าของจะได้ชื่อมาใช้ประโยชน์ส่วนตนแล้ว รถยนต์ยังเป็นทรัพย์สินหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้นได้ด้วยการนำออกให้เช่า หากการจำนองรถยนต์ใช้หลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวนี้ เมื่อปรากฏว่ามีการนำรถยนต์ที่มีการเช่าติดอยู่ไปจำนองเป็นประกันหนี้ต่อเจ้าหนี้ เจ้าหนี้ก็จำเป็นต้องรับรู้ถึงสิทธิในการเช่าดังกล่าวนี้ด้วย แต่เนื่องจากการเช่ารถยนต์ทำได้ในรูปแบบของสัญญาเช่าทรัพย์สินโดยทั่วไป ไม่มีกฎหมายใดบังคับว่าต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนการเช่าย่อมทำให้การตรวจสอบสิทธิการเช่ารถยนต์ของผู้เช่าเป็นไปได้ค่อนข้างยากและสิทธิการเช่าในประเภทที่กฎหมายจะรับรองได้นั้นก็ต้องเป็นสิทธิการเช่าที่ได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยดังเช่นการเช่าอสังหาริมทรัพย์ การเช่ารถยนต์หากเป็นการเช่าเพื่อใช้ประโยชน์ในระยะเวลาอันยาวนานหรือเป็นการเช่ารถยนต์ที่มีลักษณะเฉพาะกิจการ เช่น รถแทรกเตอร์ รถบดถนน ที่นำไปใช้ในกิจการสร้างถนนหลวง หรือในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ หากต่อมาในภายหลังเจ้าหนี้ประสงค์ที่จะบังคับจำนองรถยนต์ดังกล่าว ผู้เช่ารถยนต์ย่อมไม่อาจยกสิทธิการเช่าขึ้นเป็นข้อต่อสู้ผู้รับจำนองได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ปัญหาในทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจำนองรถยนต์ ผู้วิจัย เห็นควรเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

5.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับสถานะของทะเบียนรถยนต์ในทางกฎหมาย

ควรที่จะเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เช่น

“มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

เจ้าของรถ หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์รถ

จดทะเบียนรถ หมายความว่า การจดทะเบียนกรรมสิทธิ์รถ และหรือการจดทะเบียนนิติกรรมอื่นเกี่ยวกับรถตามพระราชบัญญัตินี้

นายทะเบียน หมายความว่า นายทะเบียนรถกลาง นายทะเบียนรถประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า นายทะเบียน และเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้”

“มาตรา 5 (ควรที่จะเพิ่มเติม)

(4/1) การจดทะเบียนรถ และการจดทะเบียนจำนองรถยนต์พระราชบัญญัตินี้”

“มาตรา 7/1 รถยนต์ที่ได้จดทะเบียนแล้ว ให้เจ้าของรถยนต์ยื่นขอจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยเงื่อนไขและค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เจ้าของรถยนต์ใดประสงค์จะจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อการขอจดทะเบียนนั้นถูกต้อง ให้นายทะเบียนออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ และถือว่าเป็นหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์รถยนต์”

“มาตรา 10/4 หมายเลขทะเบียนที่นำออกประมูลตามมาตรา 10/1 ให้กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียนออกหนังสือสำคัญแสดงสิทธิ และการใช้สิทธิในหมายเลขทะเบียนนั้น เมื่อผู้ชนะการประมูลได้ชำระราคาประมูลหมายเลขทะเบียนครบถ้วนแล้ว โดยสิทธิเช่นว่านี้สามารถจำหน่าย จ่าย โอน หรือใช้เป็นหลักประกันหนี้ได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง”

“มาตรา 17/1 (แก้ไขใหม่)

วรรค 1 รถยนต์ที่จดทะเบียนกรรมสิทธิ์แล้ว รถพ่วง รถบดถนน และรถแทรกเตอร์ที่จดทะเบียนกรรมสิทธิ์แล้ว ให้เป็นทรัพย์สินประเภทที่จำนองเป็นประกันหนี้ได้ตามกฎหมาย”

วรรค 2 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้มีชื่อเป็นเจ้าของในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนรถยนต์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์

วรรค 4 ห้ามมิให้เจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์ซึ่งนำรถยนต์ให้บุคคลอื่นเช่าชื่อ ทำการจำนองรถยนต์นั้นเป็นประกันหนี้ ”

เนื่องจากกรณีทะเบียนรถยนต์หรือใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ในกรณีการจำนองรถยนต์ซึ่งตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 15) พ.ศ.2551 มาตรา 17/1 กำหนดให้รถยนต์ที่จดทะเบียนแล้วสามารถจำนองเป็นประกันหนี้ได้นั้น แต่ตามกฎหมายการจดทะเบียนจำนองรถยนต์จะต้องยื่นต่อเจ้าหน้าที่โดยให้เจ้าหน้าที่ทำการจดยกรายการทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้ในเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือเอกสารสิทธิ จึงควรที่จะเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเอกสารในการแสดงกรรมสิทธิ์หรือเอกสารสิทธิรถยนต์ ลงไปในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 ในส่วนของบทนิยามและเพิ่มบทบัญญัติเรื่องขั้นตอนในการขอจดทะเบียนกรรมสิทธิ์รถยนต์ เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ พร้อมทั้งอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน จึงเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 4 มาตรา 5 และเพิ่มเติมมาตรา 7/1 ด้วย

กรณีหมายเลขทะเบียนรถยนต์ ผู้วิจัยเห็นว่า ถ้าการจำนองรถยนต์สามารถจดทะเบียนจำนองในเอกสารประเภทที่แสดงกรรมสิทธิ์รถยนต์ เมื่อต้องมีการบังคับจำนอง เจ้าหนี้ผู้รับจำนองจะสามารถบังคับจำนองได้โดยใช้หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ดังกล่าวประกอบในการบังคับทรัพย์จำนองเพื่อขายทอดตลาดออกเป็นคนละส่วนกันกับเลขทะเบียนรถยนต์ตามใบคู่มือจดทะเบียนรถได้ จึงควรแยกเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์รถยนต์กับใบคู่มือทะเบียนรถยนต์เป็นคนละฉบับ จึงเห็นว่าควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 10/4 ดังกล่าวข้างต้น

กรณีเกี่ยวกับเอกสารสิทธิที่ต้องใช้ในการจดทะเบียนจำนองตามกฎหมาย รวมถึงผู้มีชื่อเป็นเจ้าของที่มีสิทธิจำนองรถยนต์ ผู้ให้เช่าชื่อที่มีชื่อปรากฏอยู่ในใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รถยนต์ ผู้วิจัยเห็นว่าควรจำกัดสิทธิของผู้ให้เช่าชื่อในการนำรถยนต์ตามสัญญาเช่าชื่อไปเป็นหลักประกันการชำระหนี้ โดยเพิ่มเติมเป็นบทบัญญัติกฎหมาย จึงเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 17/1 วรรคหนึ่ง วรรคสอง พร้อมกับเพิ่มเติม วรรคสี่ ดังกล่าวข้างต้น

5.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการบังคับจำนองรถยนต์

ควรที่จะเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เช่น

“มาตรา 17/2 การจำนองรถยนต์ข้อใดซึ่งตามพระราชบัญญัติรถยนต์นี้มีได้บัญญัติไว้ โดยเฉพาะ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ 12 จำนอง มาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้โดยอนุโลม

มาตรา 17/3 เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้จะเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นต้องชำระ ผู้รับจำนองต้องส่งหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวให้ผู้จำนองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ถ้าผู้รับจำนองมิได้ดำเนินการภายในกำหนดเวลาดังกล่าววันนั้น ให้ผู้จำนองเช่นว่านั้นหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

ผู้รับจำนองมีสิทธิเข้าควบคุมรถยนต์ที่จำนองได้ทันทีที่ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับจำนอง โดยทำเป็นคำร้องขอต่อศาล ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตนำรถยนต์ที่จำนองออกขายทอดตลาดโดยเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือโดยเอกชนได้ทันทีที่ก่อนศาลพิพากษาคดี เว้นแต่ ผู้จำนองจะได้วางเงินประกันจำนวนเพียงพอที่จะชำระหนี้แก่ผู้รับจำนองต่อศาล

มาตรา 17/4 เวลาใด ๆ หลังจากทีนี้ถึงกำหนดชำระ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ผู้จำนองมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจำนองเพื่อให้ผู้รับจำนองดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล โดยผู้รับจำนองต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ให้ถือว่าหนังสือแจ้งของผู้จำนองเป็นหนังสือยินยอมให้ขายทอดตลาดและเมื่อขายทอดตลาดได้ให้ถือหนังสือดังกล่าวเป็นการลงลายมือชื่อโอนกรรมสิทธิ์

ในกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้จำนองพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อผู้รับจำนองขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองได้เงินสุทธิจำนวนเท่าใด ผู้รับจำนองต้องจัดสรรชำระหนี้และอุปกรณืให้เสร็จสิ้นไป ถ้ายังมีเงินเหลือก็ต้องส่งคืนให้แก่ผู้จำนองหรือแก่บุคคลผู้ควรจะได้เงินนั้น แต่ถ้าได้เงินน้อยกว่าจำนวนที่ค้างชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 733 และในกรณีที่ผู้จำนองเป็นบุคคลซึ่งจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ผู้จำนองย่อมรับผิดชอบเพียงเท่าที่มาตรา 727/1 กำหนดไว้เว้นแต่ผู้จำนองได้กระทำการอันเป็นการขัดขวางการขายทอดตลาดหรือกระทำการโดยทุจริตอันเป็นเหตุให้ผู้รับจำนองไม่สามารถขายทอดตลาดได้

การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองอาจขายทอดตลาดโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี หรือโดยผู้ทอดตลาดเอกชนก็ได้”

ผู้วิจัยเห็นว่า กระบวนการในการบังคับจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ยังไม่สอดคล้องกับการนำมาปรับใช้บังคับกับการบังคับจำนองรถยนต์เพราะมีกระบวนการและวิธีการที่ค่อนข้างล่าช้า จึงควรกำหนดเวลาในการบอกกล่าวให้มีระยะเวลาที่สั้นลงกว่าหลักเกณฑ์ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ปัจจุบัน และให้สิทธิเจ้าหนี้ในการเข้าควบคุมทรัพย์สินจำนองได้โดยทันทีที่ลูกหนี้ผิดนัดเพื่อรอขั้นตอนการฟ้องร้องบังคับคดีตามกฎหมายต่อไป รวมถึงขั้นตอนในการขายทอดตลาดรถยนต์จำเป็นต้องมีความรวดเร็วเพื่อให้ได้ราคารถยนต์ที่เหมาะสม เพราะรถยนต์จะมีรถรุ่นใหม่มาทดแทนอย่างต่อเนื่องรวมทั้งจำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ หากกระบวนการในการบังคับจำนองขายทอดตลาดทำไปโดยความล่าช้าย่อมทำให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตัวผู้จำนองและผู้รับจำนองเอง ทั้งนี้ต้องกำหนดไว้เป็นกฎหมายดังกล่าว

5.2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์

ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 17 โดยการเพิ่มเติมเป็นวรรคสี่ ให้มีข้อความว่าการซื้อขายรถยนต์ต้องทำเป็นหนังสือ มิฉะนั้นให้เป็นโมฆะ

ผู้วิจัยเห็นว่า หากรถยนต์มีเอกสารในการแสดงกรรมสิทธิ์หรือเอกสารสิทธิที่แสดงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ได้โดยชัดแจ้งตามกฎหมาย เมื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์จะทำการโอนกรรมสิทธิ์ของตนต่อไปให้ผู้อื่นก็จำเป็นต้องมีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำตามแบบของการโอนกรรมสิทธิ์ตามหลักกฎหมายด้วย ดังนั้น ในการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์นั้น นอกจากที่จะต้องมีความหลักฐานในการซื้อขายรถยนต์หรือหลักฐานในการแสดงเจตนาที่จะโอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์จากเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงจำเป็นต้องมีการทำเป็นหนังสือด้วย นอกจากนี้ควรที่จะต้องมีการดำเนินการให้มีการยื่นขอจดทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ในใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ต่อ

เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกด้วยจึงจะทำให้การโอนกรรมสิทธิ์สมบูรณ์และสามารถใช้อ้างหรือ ยันต่อบุคคลภายนอกได้ตามกฎหมาย

5.2.4 ปัญหาเกี่ยวกับประกันภัยรถยนต์

ควรที่จะเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เช่น

“มาตรา 17/5 ให้เจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์หรือผู้เอาประกันภัยรถยนต์ที่มีการจำนองต้อง แจ้งต่อผู้รับจำนองให้ทราบถึงการเอาประกันภัยรถยนต์ หรือสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนกรณี รถยนต์ได้รับความเสียหายในระหว่างจำนองโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร หากเจ้าของกรรมสิทธิ์ รถยนต์หรือผู้เอาประกันภัยรถยนต์เพิกเฉยถือเป็นเหตุให้ผู้รับจำนองใช้สิทธิบังคับจำนองได้ทันที”

ผู้วิจัยเห็นว่า ควรจะต้องมีการกำหนดโดยกฎหมายให้ลูกหนี้ผู้จำนองต้องแจ้งให้ผู้รับ ประกันภัยและผู้รับจำนองทราบถึงการจำนองรถยนต์และการประกันภัยให้กับบุคคลดังกล่าวซึ่งเป็น คู่สัญญาทราบทุกฝ่าย สำหรับปัญหานี้อาจจะได้รับการแก้ไขได้โดยง่ายขึ้นถ้าหากรถยนต์เป็น ทรัพย์สินที่มีกฎหมายกำหนดให้มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือเอกสารสิทธิ เนื่องจากเมื่อเกิดกรณี ที่ผู้รับประกันภัยจะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนสำหรับรถยนต์ที่ได้รับความเสียหายจนกลายเป็น เศษเหล็กหรือไม่อยู่ในสภาพของรถยนต์อีกต่อไป ผู้รับประกันภัยก็จะสามารถทราบถึงเจ้าของ กรรมสิทธิ์รถยนต์แท้จริงว่าผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยหรือไม่ โดยเมื่อผู้รับประกันภัย ได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนจนครบมูลค่าทรัพย์สินที่เอาประกันภัยแล้ว ผู้รับประกันจะรับโอน กรรมสิทธิ์รถยนต์นั้นไปพร้อมกับภาระจำนองที่ติดอยู่ไปด้วย ซึ่งจะปรากฏอยู่ในรายการจดทะเบียนในหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือเอกสารสิทธิของรถยนต์นั่นเอง

5.2.5 ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของผู้เช่ารถยนต์ภายหลังจากการบังคับจำนองรถยนต์

ควรที่จะเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เช่น

“มาตรา 17/6 ในกรณีรถยนต์ที่ได้มีการจดทะเบียนจำนองผู้จำนองต้องแจ้งในขณะ จำนองให้ผู้รับจำนองทราบถึงการให้เช่ารถยนต์ หรือการให้เช่าภายหลังจำนองโดยทำเป็น จดหมาย แต่ถ้าเป็นการให้เช่ารถยนต์ที่มีขึ้นในภายหลังการจำนองจะต้องได้รับความยินยอมเป็น ลายลักษณ์อักษรจากผู้รับจำนองด้วย

หากผู้จำนองไม่แจ้งต่อผู้รับจำนองตามวรรคหนึ่ง ผู้รับจำนองมีสิทธิบังคับจำนองได้ทันที”

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การเช่ารถยนต์หากเป็นการให้เช่าก่อนการจดทะเบียนจำนอง ควรมี กฎหมายกำหนดให้เจ้าของกรรมสิทธิ์จะต้องมีหน้าที่แจ้งให้ทราบการเช่ารถยนต์ที่มีการนำมาจดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้สิน โดยทำเป็นจดหมายเพื่อเป็นหลักฐานให้ผู้รับจำนองทราบถึง ลักษณะของการใช้สอยทรัพย์สินจำนองนั้น แต่การเช่ารถยนต์ภายหลังที่ได้มีการจดทะเบียนจำนอง

รถยนต์แล้วนั้นในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ย่อมสามารถนำรถยนต์ออกให้เช่าได้ แต่การเช่านั้นควรจะต้องทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับจำนองทราบและให้ความยินยอมการเช่าดังกล่าวด้วย เพราะผู้รับจำนองอาจใช้สิทธิที่จะเรียกเอาหลักประกันเพิ่มเติมจากการนำรถยนต์ออกให้เช่าได้เนื่องจากการนำรถยนต์ที่จำนองแล้วออกให้บุคคลอื่นเช่าย่อมมีความเสี่ยงต่อผู้รับจำนองเป็นอย่างมากโดยรถยนต์อาจมีการเสื่อมราคาจากการใช้สอย หรือสูญหายไปได้ แต่อย่างไรก็ตามรถยนต์ก็เป็นเพียงสังหาริมทรัพย์ชนิดหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติให้สามารถนำมาจำนองเป็นประกันหนี้ได้ จึงไม่ควรนำหลักการจดทะเบียนการเช่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 538 มาใช้บังคับ เพราะรถยนต์เป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าเสื่อมลงทุกปีไม่ว่าจะมีการใช้งานหรือไม่ก็ตาม อีกทั้งการเช่ารถยนต์ส่วนใหญ่จะเป็นการเช่าในระยะเวลายาวนานจึงมีความแตกต่างกับทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์ ดังนั้น การกำหนดให้ผู้เช่ามีหน้าที่แจ้งการเช่ารถยนต์ให้ผู้รับจำนองทราบก็น่าจะเพียงพอแล้ว